

Sygn. akt VI A Ca 1265/12

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 18 marca 2013 r.

Sąd Apelacyjny w Warszawie VI Wydział Cywilny w składzie:

Przewodniczący - Sędzia SA Ewa Klimowicz-Przygódzka

Sędziowie SA Krzysztof Tucharz

SO del. Beata Waś (spr.)

Protokolant: sekr. sadowy Katarzyna Kędzierska

po rozpoznaniu w dniu 7 marca 2013 r. w Warszawie

na rozprawie

sprawy z powództwa (...) Sp. z o.o. z siedzibą w W.

przeciwko Prezesowi Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów

o naruszenie zbiorowych interesów konsumentów i nałożenie kary pieniężnej

na skutek apelacji powoda

od wyroku Sądu Okręgowego w Warszawie – Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów

z dnia 25 maja 2012 r., sygn. akt XVII AmA 200/09

I. oddala apelację;

II. zasądza od powoda (...) Sp. z o.o. z siedzibą w W. na rzecz Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów kwotę 270 (dwieście siedemdziesiąt) złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu apelacyjnym.

Sygn. akt VI A Ca 1265/12

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 7 września 2009 roku Nr (...) Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów na podstawie art. 27 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 16.02.2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów uznał za naruszającą zbiorowe interesy konsumentów praktykę, stosowaną przez (...) Sp. z o. o. z siedzibą w W. polegającą na stosowaniu we wzorcu umownym „Warunkach uczestnictwa w imprezach turystycznych” postanowień o treści:

1. (...) Sp. z o.o. zastrzega sobie możliwość zmiany cen imprezy w przypadku wystąpienia co najmniej jednej z następujących okoliczności: wzrostu kosztów transportu, wzrostu opłat urzędowych, podatków, ceł oraz opłat należnych za takie usługi jak lotniskowe, załadunkowe lub przeładunkowe w portach morskich i lotniczych lub wzrostu kursów walut, nie później jednak niż na 20 (dwadzieścia) dni przed datą rozpoczęcia imprezy." (ust. 5.4);

2. „Uczestnik imprezy składający reklamację zobowiązany jest w terminie 15 (piętnaście) dni od dnia zakończenia imprezy przesłać bezpośrednio do (...) Sp. z o.o. pismo reklamacyjne, zawierające szczegółowy opis okoliczności stanowiących podstawę reklamacji i wskazujące rodzaj i/lub wysokość żądanego odszkodowania.” (ust 8.5);

3. „(...) odpowiedzialność strony zgodnie ograniczają do dwukrotności ceny imprezy względem każdego Uczestnika.” (ust. 9.1), które zostały wpisane na podstawie art. 479⁽⁴⁵⁾ k.p.c. do Rejestru postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone oraz stwierdził, zaniechanie jej stosowania z dniem 4 listopada 2008 r. W punkcie II decyzji Prezes UOKiK na podstawie art. 106 ust. 1 pkt 4 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów nałożył na (...) karę pieniężną w wysokości 75 721 zł z tytułu naruszenia zakazu, o jakim mowa w art. 24 ust. 1 i 2 pkt 1 wyżej wskazanej ustawy.

W uzasadnieniu decyzji Prezes UOKiK wskazał, że zostały spełnione kumulatywne przesłanki uznania działania przedsiębiorcy za niezgodne z zawartym w ustawie zakazem stosowania praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów, tj. kwestionowane działanie jest działaniem przedsiębiorcy, działanie to jest bezprawne, a także działanie to godzi w zbiorowy interes konsumentów.

Za godzące w zbiorowy interes konsumentów Prezes UOKiK uznał bowiem działanie polegające na stosowaniu postanowień wzorców umownych uznanych za niedozwolone i wpisanych do prowadzonego przez Prezesa UOKiK rejestru postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone, o którym mowa w art. 479⁴⁵ § 2 k.p.c., które to działanie art. 24 ust 1 pkt 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów identyfikuje wprost jako bezprawne.

W stosunku do pierwszej z klauzul Prezes UOKiK wskazał, że jest ona podobna do wzorca o podobnej treści: „Klient musi zostać poinformowany o ewentualnej zmianie ceny jak najszybciej, a najpóźniej 20 dni przed datą wyjazdu.” uznanego za niedozwolony i wpisanego do Rejestru pod nr.1300. kwestionowana klauzula ma charakter abuzywny, gdyż zastrzega możliwość zmiany ceny najpóźniej do 20-tego, a nie 21-tego dnia przed rozpoczęciem imprezy, co pozostaje w sprzeczności z bezwzględnie obowiązującym przepisem art. 17 ust. 2 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o usługach turystycznych (Dz. U. z 2004 r., Nr 223, poz. 2268 ze zm.), w świetle którego w okresie 20 dni przed datą wyjazdu cena ustalona w umowie nie może być podwyższona. Z kolei drugi z zakwestionowanych zapisów zawarty w ust. 8.5 wzorca jest zbieżny z klauzulami wpisanymi do rejestru pod pozycją nr.1246, 606 i 1338, tj. z postanowieniami odpowiednio o treści: a) „Uczestnik może zgłosić Organizatorowi reklamację niezwłocznie po stwierdzeniu niewłaściwego wykonania usług w formie pisemnej, nie później niż 14 dni od dnia zakończenia imprezy turystycznej” /nr. 1246/; b) „Wszelkie niezgodności, potwierdzone pisemnie przez pilota lub świadczącego usługę (gestora bazy, kontrahenta) mogą Państwo zgłosić w biurze nie później niż 14 dni od zakończenia świadczeń.” /nr. 606/; c) „W przypadku niewykonania lub nieodpowiedniego wykonania zrealizowania umowy przez biuro (...), uczestnik ma prawo do złożenia reklamacji, nie później niż w ciągu 14 dni od zakończenia imprezy.” /nr. 1338/. W ocenie Prezesa UOKiK termin 14- dniowy do składania reklamacji jest zbyt krótki i może prowadzić do sytuacji, w której konsument pozbawiony zostanie możliwości zgłoszenia reklamacji. Ponadto, jak wskazał Prezes Urzędu, umowa o usługę turystyczną jest usługą mieszaną i odnośnie ustaleń terminów winno się stosować w drodze analogii przepisy umowy o dzieło, zaś do rękojmi za wady dzieła stosuje się odpowiednio, na podstawie art. 638 k.c., przepisy o rękojmi przy sprzedaży, w których przewidziano miesięczny termin na zawiadomienie sprzedawcy o wadzie. Tym samym wyznaczenie krótszego terminu na złożenie reklamacji należało uznać za bezprawne. Trzecie postanowienie wskazane w decyzji jest natomiast tożsame z umieszczonymi w rejestrze pod pozycjami 497 i 1289 postanowieniami o treści: a) „Organizator w uzasadnionych przypadkach ponosi odpowiedzialność z tytułu wykonania usługi maksymalnie do 2 krotnej jej wartości.” /nr. 497/ oraz b) „Organizator ponosi odpowiedzialność za niewykonanie lub nienależyte wykonanie usług w czasie imprezy turystycznej do wysokości rzeczywistej szkody poniesionej przez Klienta, jednak nie wyżej jak do wysokości dwukrotnej ceny imprezy turystycznej.” /nr. 1289/ i narusza art. 11 b ust. 4 ustawy o usługach turystycznych, zgodnie z którym ograniczenie odpowiedzialności za niewykonanie lub nienależyte wykonanie usług w czasie imprezy turystycznej do dwukrotności ceny imprezy nie może dotyczyć szkód na osobie. W zakwestionowanym zapisie brak jest takiego zastrzeżenia, w związku z czym dotyczy on także szkód na osobie.

Prezes Urzędu wskazał, że wymierzając karę pieniężną brał pod uwagę treść art. 106 ust. 1 pkt 4 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów. Ustalając jej wymiar wziął pod uwagę liczbę stosowanych niedozwolonych postanowień, a także długotrwałość naruszenia - od kwietnia 2006 roku do zakończenia przez przedsiębiorcę działalności objętej wpisem do rejestru organizatorów turystyki w listopadzie 2008 r. Ze względu na okoliczność, że przedmiotowe naruszenie swym zasięgiem objęło obszar całego kraju, Prezes UOKiK postanowił podwyższyć karę o 10%. Organ miał też na uwadze, że mimo pozytywnej reakcji spółki na wszczęcie postępowania i wprowadzenie do obrotu konsumenckiego wzorca umowy ze zmienionymi postanowieniami umownymi, z wprowadzonych postanowień tylko jedno odpowiadało wymogom przepisów prawa, pozostałe zaś nie zostały wyeliminowane. Tym samym za adekwatną do stopnia naruszeń i współmierną do możliwości finansowych przedsiębiorcy Prezes UOKiK uznał karę w wysokości 0,15% przychodu uzyskanego przez (...) w 2008 r. stanowiącą 1,5% maksymalnego możliwego wymiaru kary.

Odwołanie od powyższej decyzji złożył (...), który zaskarżył ją w całości, wnosząc o jej uchylenie oraz o zasądzenie na rzecz odwołującego kosztów postępowania według norm przepisanych. Odwołujący się zarzucił zaskarżonej decyzji: naruszenie art. 24 ust. 2 pkt 1 i art. 24 ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, a w konsekwencji również naruszenie art. 27 ust. 1 i 2 tej ustawy oraz naruszenie art. 106 ust. 1 pkt 4 i art. 111 ustawy okik.

W uzasadnieniu odwołania przedsiębiorca wskazał, że żadne z zakwestionowanych przez Prezesa UOKiK postanowień nie stanowi klauzul abuzywnych, które zostały wpisane do rejestru postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone, o którym mowa w art. 479⁴⁵ k.p.c. Ponadto, zdaniem odwołującego Prezes UOKiK nie wykazał w uzasadnieniu decyzji, że przedsiębiorca stosował zaskarżone zapisy. Według odwołującego się art. 24 ust. 2 pkt 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów powinien być odczytywany literalnie oraz nie zgodził się ze stanowiskiem Prezesa UOKiK, jak i Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów wyrażonym w wyroku z dnia 22 sierpnia 2005 roku (sygn. akt XVII Ama 21/05), że z chwilą wpisania postanowienia wzorca umowy do rejestru postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone wyrok dotyczący takiego postanowienia ma skutek erga omnes. Ponadto w jego ocenie kwestionowane przez Prezesa UOKiK postanowienia nie są zbieżne ze wskazanymi niedozwolonymi klauzulami. Co do pierwszej klauzuli /ust. 5.4/ przedsiębiorca wskazał, że organizator ma prawo podwyższenia ceny za imprezę turystyczną bez względu na to, czy będzie to uzasadnione okolicznościami przewidzianymi w ustawie o usługach turystycznych, a także że różni się ona od postanowień wpisanych do rejestru sposobem liczenia terminu. Co do drugiej z kwestionowanych klauzul /ust. 8.5/ przedsiębiorca wskazał, że w kwestionowanym zapisie nie uzależniano możliwości złożenia reklamacji od potwierdzenia jej złożenia podczas trwania imprezy turystycznej, na piśmie przez przedstawiciela organizatora turystyki, czy uprzedniego zgłoszenia reklamacji na miejscu, podczas imprezy turystycznej. Ponadto, ustawa o usługach turystycznych nie określa terminu, w jakim reklamacje mogą być składane, a tym samym uczestnicy obrotu działając w oparciu o zasadę swobody umów, mają pełne prawo na ustalenie swoich praw i obowiązków, a zwłaszcza terminów w jakich będą te obowiązki realizować w sposób dowolny. Co więcej, bez względu na to, czy konsument złożył taką reklamację i czy złożył ją w terminie będzie miał prawo wystąpić do sądu o odszkodowanie. Natomiast objaśniając pkt 9.1 wzorca umownego odwołujący podniósł, że nie ograniczył swojej odpowiedzialności wobec klientów z tytułu szkód na osobie do wysokości dwukrotności ceny imprezy turystycznej, dlatego, że w ust. 11.3 wyraźnie wskazano, że w sprawach nieuregulowanych w treści wzorca znajdują zastosowanie przepisy ustawy o usługach turystycznych oraz Kodeksu cywilnego. Przedsiębiorca zarzucił również Prezesowi UOKiK, że ustalając wysokość wymierzonej kary nie zweryfikował możliwości finansowych odwołującego, a tym samym nałożenie kary pieniężnej zostało dokonane z naruszeniem art. 106 ust. 1 i art. 111 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, gdyż jest nieadekwatna do stopnia i okoliczności naruszenia przepisów tejże ustawy, zaś konieczność jej uiszczenia może skutkować upadłością spółki.

Pozwany w odpowiedzi na odwołanie wniósł o jego oddalenie.

Wyrokiem z dnia 25 maja 2012 r. Sąd Okręgowy w Warszawie – Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów oddalił odwołanie powódki i zasądził od niej na rzecz Prezesa UOKiK kwotę 360 zł tytułem kosztów zastępstwa procesowego.

Sąd Okręgowy ustalił, że w ewidencji przedsiębiorców prowadzonej przez Sąd Rejonowy dla m. st. Warszawy w Warszawie (...) Wydział - Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego pod numerem (...) figuruje spółka (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W. przy ul. (...), utworzona 12 lipca 1999 r. Świadcząc w ramach prowadzonej działalności gospodarczej usługi turystyczne w kontaktach z klientami, w tym konsumentami (...) wprowadził do obrotu i stosował wzorzec umowy pod nazwą: „Warunki uczestnictwa w imprezach turystycznych”. (...) wykorzystywał przedmiotowy wzorzec od 2006 r. do końca kwietnia 2008 r. W niniejszym Regulaminie znajdowały się zapisy wskazane w treści decyzji. W dniu 18 kwietnia 2008 r. Prezes UOKiK wszczął postępowanie pod zarzutem stosowania praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów. Pismem z dnia 9 maja 2008 roku (...) poinformował, iż w związku z postawionymi zarzutami wprowadził z dniem 1 maja 2008 r. odpowiednie zmiany, opracowując nowy wzór „Warunków uczestnictwa w imprezach turystycznych” w brzmieniu:

(...) Sp. z o.o. zastrzega sobie możliwość zmiany cen imprezy w przypadku wystąpienia co najmniej jednej z następujących okoliczności: wzrostu kosztów transportu, wzrostu opłat urzędowych, podatków, ceł oraz opłat należnych za takie usługi, jak lotniskowe, załadunkowe lub przeładunkowe w portach morskich i lotniczych lub wzrostu kursów walut. Cena Imprezy nie może ulec zmianie w okresie 20 (dwadzieścia) dni przed datą rozpoczęcia Imprezy" (ust. 5.4) oraz (...) Sp. z o.o. ponosi odpowiedzialność za niewykonanie lub nienależyte wykonanie usług turystycznych w czasie trwania Imprezy do dwukrotności ceny Imprezy względem każdego Uczestnika" (ust. 9.1). Jednocześnie powódka zadeklarowała możliwość zmiany ust. 8.5 Regulaminu, poprzez nadanie mu następującego brzmienia: „Uczestnik imprezy składający reklamację zobowiązany jest w terminie 30 (trzydzieści) dni od dnia zakończenia imprezy przesłać bezpośrednio do (...) Sp. z o.o. pismo reklamacyjne, zawierające szczegółowy opis okoliczności stanowiących podstawę reklamacji i wskazujące rodzaj i/lub wysokość żądanego odszkodowania" (ust. 8.5). (...) wyraził również wolę współpracy w przypadku dalszych zastrzeżeń Prezesa UOKiK. W piśmie z dnia 26 maja 2008 r. odwołujący wskazał, iż nigdy nie było jego intencją naruszenie zbiorowego interesu konsumentów. Podniósł, że niezwłocznie po otrzymaniu zawiadomienia o wszczęciu przedmiotowego postępowania zmienił ust. 5.4 i ust. 9.1 rozsyłając nowy wzorzec do swoich agentów i zamieszczając go na swojej stronie internetowej. Ponadto, poinformował, iż z dniem 4 listopada 2008 r. zakończył prowadzenie działalności organizatora turystyki i nie figuruje już w rejestrze organizatorów turystyki. Okoliczność ta została przez Prezesa UOKiK potwierdzona poprzez informację zawartą w Centralnej Ewidencji Organizatorów i Pośredników Turystycznych, z której wynika, że w dniu 4 listopada 2008 r. wydana została przez Marszałka Województwa (...) decyzja o zakazie prowadzenia przez (...) Sp. z o.o. działalności objętej wpisem do rejestru. Przychód spółki za 2008 rok wyniósł 49 257 571,24 zł.

W oparciu o powyższe ustalenia Sąd Okręgowy uznał, że odwołanie nie zasługiwało na uwzględnienie.

Sąd Okręgowy uznał za bezzasadny zarzut naruszenia przez Prezesa UOKiK art. 24 ust. 2 pkt 1 i art. 24 ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów.

Powołując się na treść w/w przepisów wskazał, że spełnione zostały przesłanki uznania że doszło do stosowania przez przedsiębiorcę praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów, a mianowicie: działania przedsiębiorcy miały charakter bezprawny oraz naruszały zbiorowe interesy konsumentów.

Wskazując na orzecznictwo, Sąd Okręgowy stwierdził, że bezprawne jest zachowanie, które polega na wprowadzaniu do wzorców umów klauzul niedozwolonych, wpisanych do Rejestru klauzul niedozwolonych prowadzonego przez Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów na podstawie art. 479⁴⁵ k.p.c., a zasadność zastosowania przepisu art. 24 ust. 1 i 2 pkt 1 ustawy oklik wyczerpuje ustalenie, że wzorzec, jakim posługuje się przedsiębiorca, zawiera niedozwolone postanowienia.

Sąd Okręgowy wskazał przy tym, że praktyka określona w tym przepisie nie odnosi się do konkretnych umów zawartych z klientami, a zatem nie jest istotna liczba konsumentów, których interesy zostały naruszone ani czy którykolwiek z nich odniósł szkodę. Przedmiotem ochrony nie są bowiem interesy indywidualnego konsumenta czy też nawet jakieś grupy indywidualnych konsumentów, ale wszystkich aktualnych lub potencjalnych klientów, do których

wzorzec zawierający postanowienia niedozwolone ma zastosowanie lub którzy mogliby zostać związani treścią takiego wzorca.

Wobec powyższego Sąd Okręgowy za nietrafne uznał twierdzenia odwołującego, że „pomimo zamieszczenia kwestionowanych przez Prezesa klauzul we Wzorcu, w praktyce nie wykorzystywał ich postanowień w odniesieniu do klientów, żadna ze spraw w relacjach z klientami nie została rozstrzygnięta przez odwołującego przy wykorzystywaniu przedmiotowych klauzul.” Bez znaczenia dla oceny prawidłowości zastosowania normy art. 24 ustawy oikik pozostawał zdaniem Sądu I instancji również argument (...), że nigdy nie było jego intencją stosowanie postanowień umownych, które naruszałyby interesy klientów oraz, że w toku postępowania przed Prezesem wykazał wolę uwzględnienia wszelkich zastrzeżeń Prezesa, co ostatecznie zaowocowało zaprzestaniem stosowania ust. 5.4, 8.5 i 9.1 Wzorca, z dniem 1 maja 2008 r.

Wskazując na orzecznictwo Sądu Najwyższego, Sąd Okręgowy stwierdził, że wyrok prawomocny ma skutek wobec osób trzecich od chwili wpisania uznanego za niedozwolone postanowienia wzorca umowy do rejestru, o którym mowa w art. 479⁽⁴⁵⁾ § 2, co oznacza, iż uznanie określonej klauzuli za niedozwoloną i wpisanie jej do rejestru działa erga omnes, a dalsze posługiwanie się klauzulą wpisaną do rejestru jest zakazane w obrocie prawnym nie tylko względem podmiotu, wobec którego to orzeczono, ale również w identycznych lub podobnego rodzaju stosunkach prawnych zawieranych przez osoby trzecie, bez ograniczenia w żaden sposób kategorii tych podmiotów. Stosowanie zatem postanowień wzorców umów o treści tożsamej z treścią postanowień uznanych za niedozwolone prawomocnym wyrokiem Sądu Okręgowego w Warszawie - Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów i wpisanych do rejestru, o którym mowa w art. 479⁽⁴⁵⁾ § 2 k.p.c. może być uznane w stosunku do innego przedsiębiorcy za praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów. Nie wyłącza to jednak możliwości wytoczenia powództwa przez tego samego lub innego powoda przeciwko innemu przedsiębiorcy, niebiorącemu udziału w postępowaniu, w którym zapadł wyrok, stosującemu takie same lub podobne postanowienia wzorca, jak wpisane do rejestru, o którym mowa w art. 479⁽⁴⁵⁾ § 2 k.p.c. Wpis postanowienia do rejestru niedozwolonych postanowień umownych wywołuje bowiem jedynie taki skutek, że uniemożliwia wniesienie kolejnego powództwa o uznanie za niedozwolone postanowienia umownego o takiej samej treści, stosowanego w tym samym wzorcu umownym, przez tego samego przedsiębiorcę.

Następnie Sąd Okręgowy stwierdził, że dla uznania, że klauzula stanowiąca przedmiot postępowania przez Prezesa UOKiK oraz klauzula wpisana do Rejestru są tożsame w treści, nie jest konieczna identyczność porównywanych postanowień. Zabiegi stylistyczne polegające na przedstawieniu szyku zdania, zmianie użytych wyrazów, czy zastosowaniu synonimów, nie eliminują bowiem abuzywnego charakteru danego postanowienia, a zatem w celu uznania postanowień za tożsame wystarczy, żeby hipoteza klauzuli kwestionowanej w toku postępowania w sprawie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów mieściła się w hipotezie klauzuli wpisanej do Rejestru. Głównym czynnikiem przesądzającym powinien być, zdaniem Sądu Okręgowego, cel jakiego ma służyć kwestionowana klauzula. Jeśli jest on zgodny z celem utworzenia klauzuli uznanej za niedozwoloną można uznać, iż obie są tożsame.

W ocenie Sądu Okręgowego pierwsza ze stosowanych przez odwołującego klauzul /ust 5.4/, zastrzegając sobie możliwość zmiany cen imprezy w przypadku wystąpienia co najmniej jednej z następujących okoliczności: wzrostu kosztów transportu, wzrostu opłat urzędowych, podatków, ceł oraz opłat należnych za takie usługi jak lotniskowe, załadunkowe lub przeładunkowe w portach morskich i lotniczych lub wzrostu kursów walut, nie później jednak niż na 20 (dwadzieścia) dni przed datą rozpoczęcia imprezy, w swej istocie było tożsama z klauzulą wpisaną w rejestrze pod nr 1300, która pozostawała w sprzeczności z bezwzględnie obowiązującym przepisem art. 17 ust. 2 ustawy o usługach turystycznych, w świetle którego w okresie 20 dni przed datą wyjazdu cena ustalona w umowie nie może być podwyższona. Z przywołanego przepisu w ocenie Sądu Okręgowego wynikało bowiem, że oświadczenie woli o zmianie ceny winno nastąpić najwcześniej 21-tego dnia przed rozpoczęciem imprezy turystycznej.

Z kolei postanowienie umieszczone w ust. 8.5 wzorca o treści „Uczestnik imprezy składający reklamację zobowiązany jest w terminie 15 (piętnaście) dni od dnia zakończenia imprezy przesłać bezpośrednio do (...) Sp. z o.o. pismo

reklamacyjne, zawierające szczegółowy opis okoliczności stanowiących podstawę reklamacji i wskazujące rodzaj i/lub wysokość żadanego odszkodowania, było zdaniem Sądu Okręgowego zbieżne z postanowieniami wpisanymi do rejestru prowadzonego przez Prezesa UOKiK pod nr 1246, 606 i 1338. Odnosząc się do tego kwestionowanego zapisu Sąd Okręgowy stwierdził, że 15-dniowy termin na złożenie reklamacji jest zbyt krótki i może prowadzić do sytuacji, w której konsument pozbawiony zostanie możliwości zgłoszenia tejże reklamacji. Sąd I instancji podzielił bowiem w tym zakresie stanowisko Prezesa UOKiK, że umowa o usługę turystyczną jest umową o charakterze mieszanym, w związku z czym odnośnie zagadnień związanych z terminem zawiadomienia, skutkami niedochowania terminu zawiadomienia oraz przedawnieniem roszczeń należy do niej stosować w drodze analogii przepisy umowy o dzieło. Skoro zatem na podstawie art. 638 k.c. do rękojmi za wady dzieła stosuje się odpowiednio przepisy o rękojmi przy sprzedaży, to uzasadnionym było zdaniem Sądu Okręgowego twierdzenie, iż wyznaczenie krótszego, niż miesięczny, terminu na złożenie reklamacji jako sprzeczne z dyspozycją art. 563 k.c. ocenić należało jako bezprawne.

Ostatnie natomiast z kwestionowanych postanowień /ust 9.1 wzorca/ z o treści „(...) odpowiedzialność strony zgodnie ograniczają do dwukrotności ceny imprezy względem każdego Uczestnika”, w ocenie Sądu I instancji, wykazywało tożsamość z zapisami wpisanymi do Rejestru pod nr 497 i 1289. Z literalnego brzmienia tej klauzuli zdaniem Sądu Okręgowego wynikało, iż odwołujący wprowadził ograniczenie swojej odpowiedzialności w ogóle, tj. za każdą szkodę odpowiada do dwukrotności ceny imprezy. Taki zapis Sąd Okręgowy uznał za niezgodny z przepisem art. 11 b ust. 4 ustawy o usługach turystycznych, zgodnie z którym ograniczenie odpowiedzialności za niewykonanie lub nienależyte wykonanie usług w czasie imprezy turystycznej do dwukrotności ceny imprezy nie może dotyczyć szkód na osobie.

Reasumując, Sąd Okręgowy stwierdził, że nie ma wątpliwości, iż w przedmiotowej sprawie powódka dopuściła się praktyki opisanej w art. 24 ust. 2 pkt 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów.

Sąd Okręgowy podzielił również argumentację pozwanego co do wymiaru kary pieniężnej nałożonej na przedsiębiorcę uznając, że Prezes UOKiK prawidłowo przyjął wszystkie okoliczności obciążające i łagodzące.

Sąd Okręgowy za niezasadny uznał również zarzut naruszenia art. 27 ustawy okik, gdyż w jego ocenie przedsiębiorca nie w pełni wyeliminował wadliwe postanowienia oraz nie udowodnił kiedy ostatecznie zaniechał stosowania przedmiotowego wzorca umownego. Tym samym Prezes UOKiK słusznie przyjął, działając na podstawie art. 27 ust. 2 ustawy okik, że zaniechanie stosowania praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów nastąpiło w niniejszej sprawie dopiero z dniem 4 listopada, tj. z dniem wykreślenia (...) z rejestru organizatorów turystyki. Chociaż bowiem już przed tą datą przedsiębiorca rozesłał nowo opracowany wzorec umowny do swoich agentów oraz zamieścił go na stronie internetowej, to jednakże nie poinformował o jednoczesnej zmianie umów z konsumentami, którzy taką umowę zawarli, a która jeszcze nie została zrealizowana.

Sąd Okręgowy nie podzielił zarzutu odwołującego dotyczącego naruszenia art. 106 ust. 1 pkt 4) ustawy okik. Wskazał, że w świetle przepisów przedmiotowej ustawy Prezes UOKiK mógł nałożyć na przedsiębiorcę, w drodze decyzji, karę pieniężną w wysokości nie większej niż 10 % przychodu osiągniętego w roku rozliczeniowym poprzedzającym rok nałożenia kary, choćby nieumyślnie, dopuścił się stosowania praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów w rozumieniu art. 24 ustawy okik. Karę w wysokości ok. 0,15% przychodu osiągniętego przez (...) w 2008 roku Sąd Okręgowy nie uznał za wygórowaną, czy niewspółmierną do stopnia oraz okoliczności naruszeń. Powódka nie wykazała też zmiany swojej sytuacji finansowej oraz, że wykonanie decyzji w zakresie kary będzie niemożliwe do realizacji.

Apelację od powyższego wyroku złożyła powódka, która zaskarżając przedmiotowe orzeczenie w całości zarzucił:

1. naruszenie art. 24 ust. 2 pkt. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, poprzez jego niewłaściwe zastosowanie, polegające na błędnym przyjęciu, iż w ustalonym stanie faktycznym powódka dopuściła się praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów polegającej na stosowaniu postanowień wzorców umów, które zostały wpisane do rejestru postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone, o którym mowa w art. 479⁴⁵ k.p.c.;

2. naruszenie art. 233 § 1 k.p.c., poprzez:

(i) brak wszechstronnego rozważenia zebranego w sprawie materiału dowodowego, powodujący bezpodstawne i błędne ustalenia, iż stosowane przez powódkę we wzorcu umowy o nazwie „Warunki uczestnictwa w imprezach turystycznych” kwestionowane klauzule są tożsame z postanowieniami wpisanymi do rejestru postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone, o którym mowa w art. 479⁴⁵ k.p.c.

(ii) nieuwzględnienie istotnej okoliczności, iż powódka zakończyła działalność objętą wpisem do rejestru organizatorów turystyki w listopadzie 2008 r. i nie podjęła dotychczas działalności, co doprowadziło do błędnego uznania, iż nałożona kara pieniężna w kwocie 75.721 zł nie jest wygórowana i wykonanie decyzji w zakresie wysokości kary pieniężnej nie będzie niemożliwe do wykonania.

3. naruszenie art. 65 kodeksu cywilnego, poprzez błędną wykładnię Warunków uczestnictwa w imprezach turystycznych, prowadząc do uznania, iż klauzule wskazane w pkt. 2 powyżej są tożsame z postanowieniami wpisanymi do rejestru postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone, o którym mowa w art. 479⁴⁵ k.p.c.

4. naruszenie art. 106 ust. 1 pkt. 4 Ustawy, poprzez niewłaściwe zastosowanie i w efekcie uznanie za zasadne nałożenie na powódkę kary pieniężnej, podczas gdy w przedmiotowej sprawie nie zachodzą przesłanki do nałożenia na powódkę kary pieniężnej.

5. ewentualnie w przypadku uznania przez Sąd bezzasadności zarzutu wskazanego w pkt. 4 powyżej - naruszenie art. 106 ust. 1 pkt. 4 Ustawy i 111 Ustawy poprzez bezzasadne uznanie, że nałożona kara pieniężna jest karą odpowiadającą zarzucanemu czynowi i wymierzoną zgodnie z obowiązującymi przepisami.

Podnosząc powyższe skarżąca wniosła o zmianę zaskarżonego wyroku w całości poprzez uchylenie w całości decyzji Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów z dnia 7 września 2009 roku nr (...) i zasądzenie na rzecz powódki kosztów procesu za obie instancje, w tym kosztów zastępstwa procesowego, według norm przepisanych.

Pozwany wnosił o oddalenie apelacji i zasądzenie na jego rzecz od powódki kosztów procesu.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja powódki nie zasługiwała na uwzględnienie, wobec bezzasadności podniesionych w niej zarzutów.

Orzeczenie Sądu Okręgowego – Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów jest prawidłowe i trafne. Sąd I instancji poczynił prawidłowe ustalenia faktyczne, które Sąd Apelacyjny przejmuje jako własne, a także dokonał prawidłowej oceny prawnej, wobec czego Sąd Apelacyjny w pełni podziela wywód prawny zawarty w uzasadnieniu zaskarżonego orzeczenia.

Wbrew zarzutom skarżącej, Sąd Okręgowy dokonał właściwej wykładni i prawidłowo zastosował wskazane przez skarżącą przepisy ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów.

Zgodnie z art. 24 ust. 2 pkt 1 w/w ustawy przez praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów rozumie się godzące w nie bezprawne działanie przedsiębiorcy, w szczególności stosowanie postanowień wzorców umów, które zostały wpisane do rejestru postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone, o którym mowa w art. 479⁴⁵ ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. - Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. Nr 43, poz. 296, z późn. zm.5), czyli które znajdują się w rejestrze postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone, prowadzonym przez Prezesa UOKiK (art. 479⁴⁵ § 2 k.p.c.).

Jak trafnie wskazał Sąd Okręgowy, wszystkie trzy klauzule, stanowiące podstawę stwierdzenia naruszenia przez powódkę zbiorowych interesów konsumentów i nałożenia na niego kary pieniężnej przedmiotową decyzją, są

podobne /tożsame w skutkach dla konsumenta/ do klauzul wpisanych do opisanego wyżej rejestru pod pozycjami: 606, 1246, 1338, 497, 1289, 1300.

Zaznaczyć w tym miejscu należy, że Sąd Apelacyjny podziela stanowisko Sądu Okręgowego – Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów wyrażone w uzasadnieniu wyroku z 25 listopada 2008 r. (sygn. akt XVII Ama 31/08, Dz.Urz.UOKiK.2009/1/5), zgodnie z którym praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów dopuszcza się także każdy z przedsiębiorców, który wprowadza do stosowanych klauzul zmiany o charakterze kosmetycznym, polegające np. na przestawianiu szyku wyrazów lub zmianie użytych wyrazów, jeśli zmiany te nie prowadzą do zmiany istoty klauzuli.

W ocenie Sądu Apelacyjnego taki właśnie charakter mają różnice w treści stosowanych przez powódkę postanowień w stosunku do wyżej wymienionych klauzul wpisanych do rejestru prowadzonego przez Prezesa UOKiK. Zarówno kwestionowane klauzule stanowiące element wzorca stworzonego przez powódkę, jak i wyżej wymienione niedozwolone postanowienia umowne mają identyczne znaczenie i skutek dla konsumenta.

W tym kontekście bezzasadnie zarzuca skarżąca naruszenie przez Sąd Okręgowy art. 233 § 1 k.p.c. oraz naruszenie art. 65 k.c., które to uchybienia miały w ocenie skarżącej prowadzić do uznania, iż przedmiotowe klauzule są tożsame z postanowieniami wpisanymi do rejestru postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone, o którym mowa w art. 479⁴⁵ k.p.c.

W ocenie Sądu Apelacyjnego prawidłowo przyjął Sąd I instancji, że klauzula o treści: (...) Sp. z o.o. zastrzega sobie możliwość zmiany cen imprezy w przypadku wystąpienia co najmniej jednej z następujących okoliczności: wzrostu kosztów transportu, wzrostu opłat urzędowych, podatków, ceł oraz opłat należnych za takie usługi jak lotniskowe, załadunkowe lub przeładunkowe w portach morskich i lotniczych lub wzrostu kursów walut, nie później jednak niż na 20 (dwadzieścia) dni przed datą rozpoczęcia imprezy." (ust. 5.4) jest tożsama z uznanym za niedozwolone postanowienie umowne, wpisanym do rejestru prowadzonego przez Prezesa UOKiK pod pozycją 1300, o treści: „Klient musi zostać poinformowany o ewentualnej zmianie ceny jak najszybciej, a najpóźniej na 20 dni przed datą rozpoczęcia imprezy”.

Jakkolwiek klauzula stosowana przez powódkę nie stanowi dosłownego powtórzenia przytoczonego wyżej niedozwolonego postanowienia umownego wpisanego do rejestru, to jednak jest z nimi tożsama pod względem znaczenia i skutków prawnych dla konsumenta.

Treścią klauzuli stosowanej przez powódkę oraz przytoczonej wyżej klauzuli wpisanej do rejestru pod 1300 jest bowiem zastrzeżenie możliwości zmiany przez przedsiębiorcę ceny najpóźniej do 20-go, a nie 21-ego dnia przed rozpoczęciem imprezy, co pozostaje w sprzeczności z bezwzględnie obowiązującym przepisem art. 17 ust 2 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o usługach turystycznych (Dz.U.2004.223.2268 j.t. ze zm.), z którego *expressis verbis* wynika, że w okresie 20 dni przed datą wyjazdu cena ustalona w umowie nie może być podwyższona.

W tym kontekście, wobec treści przedmiotowego zapisu, bezzasadnie wskazuje skarżąca, że jej intencją było jedynie wskazanie jakie przesłanki uprawniają ją do dokonania zmiany ceny, z zastrzeżeniem niezmienności ceny w okresie 20 dni przed datą wyjazdu.

W ocenie Sądu Apelacyjnego także druga z kwestionowanych a stosowanych przez powódkę klauzul umownych zawarta w ust. 8.5 wzorca regulująca kwestię terminu reklamacji o treści: „Uczestnik imprezy składający reklamację zobowiązany jest w terminie 15 (piętnaście) dni od dnia zakończenia imprezy przesłać bezpośrednio do (...) Sp. z o.o. pismo reklamacyjne, zawierające szczegółowy opis okoliczności stanowiących podstawę reklamacji i wskazujące rodzaj i/lub wysokość żądanego odszkodowania." stanowi odzwierciedlenie treści klauzul wpisanych do rejestru prowadzonego przez Prezesa UOKiK o treści: „Uczestnik może zgłosić Organizatorowi reklamacje niezwłocznie po stwierdzeniu niewłaściwego wykonania usług w formie pisemnej, nie później niż 14 dni od dnia zakończenia imprezy turystycznej", wpisanej do Rejestru pod poz. 1246 ; „Wszelkie niezgodności, potwierdzone pisemnie przez pilota lub świadczącego usługę (gestora bazy, kontrahenta) mogą Państwo zgłosić w biurze nie później niż 14 dni od

zakończenia świadczeń.” wpisanej do Rejestru pod poz. 606 ; a także postanowieniem „W przypadku niewykonania lub nieodpowiedniego wykonania zrealizowania umowy przez biuro (...), uczestnik ma prawo do złożenia reklamacji, nie później niż w ciągu 14 dni od zakończenia imprezy.”, wpisanej do Rejestru pod poz. nr. 1338. Wbrew twierdzeniom skarżącej, istoty tożsamości porównywanych postanowień nie niweluje różnica jednego dnia terminu wyznaczonego we wzorcu umownym na złożenie reklamacji. Zauważyć bowiem trzeba, że wszystkie powyższe klauzule mają ten sam sens sprowadzający się do ustanowienia konsumentom zbyt krótkiego terminu na złożenie reklamacji, co może prowadzić do utrudnienia uczestnikowi imprezy turystycznej dochodzenia swoich praw, a nawet pozbawienia go tej możliwości w okresie krótszym niż wynika z przepisów kodeksu cywilnego.

Sąd Apelacyjny podziela pogląd, że z uwagi na charakter prawny umowy o usługę turystyczną do kwestii związanych z terminem zawiadomienia, skutkami niedochowania tego terminu oraz przedawnieniem roszczeń z tego tytułu zastosowanie znajdują w drodze analogii przepis art. 368 k.c. /umowa o dzieło/, który z kolei do rękojmi za wady dzieła odsyła do przepisu art. 563 k.c. /rękojmi przy sprzedaży/, statuującego dla kupującego do dochodzenia praw z rękojmi za wady fizyczne rzeczy termin miesięczny od wykrycia wady (por. wyrok SOKiK z dnia 29 stycznia 2007 r. XVII Amc 160/05). Tym samym wyznaczenie przez skarżącą konsumentowi w kwestionowanym wzorcu terminu reklamacji o połowę krótszego, skutkujące de facto ograniczeniem odpowiedzialności przedsiębiorcy względem konsumenta za nienależyte wykonanie usługi, uznać należy za sprzeczne z w/w przepisami.

Na tej samej zasadzie trzecia z kwestionowanych przez Prezesa UOKiK klauzul powódkę o treści: „(...) odpowiedzialność strony zgodnie ograniczają do dwukrotności ceny imprezy względem każdego Uczestnika.” (ust. 9.1) jest w ocenie Sądu Apelacyjnego tożsama z niedozwolonymi postanowieniami umownymi o treści: „Organizator w uzasadnionych przypadkach ponosi odpowiedzialność z tytułu wykonania usługi maksymalnie do 2 krotnej jej wartości.”, wpisaną do Rejestru pod poz. 497 oraz „Organizator ponosi odpowiedzialność za niewykonanie lub nienależyte wykonanie usług w czasie imprezy turystycznej do wysokości rzeczywistej szkody poniesionej przez Klienta, jednak nie wyżej jak do wysokości dwukrotnej ceny imprezy turystycznej”, wpisaną do Rejestru pod poz. 1289.

Wymienione powyżej klauzule sprowadzają się bowiem do ograniczenia odpowiedzialności przedsiębiorcy świadczącego usługi w zakresie szerszym niż to wynika z treści bezwzględnie obowiązujących przepisów. Przedmiotowa klauzula jak słusznie przyjął Sąd I instancji jest niezgodna z art. 11 b ust 4 ustawy o usługach turystycznych, zgodnie którym ograniczenie przez organizatora turystyki w umowach z klientami odpowiedzialności za niewykonanie lub nienależyte wykonanie usług w czasie imprezy turystycznej do dwukrotności ceny imprezy turystycznej względem każdego klienta, nie może dotyczyć szkód na osobie. Bezpodstawnie twierdzi natomiast skarżąca, że treść zapisu z ust. 9.1 warunków uczestnictwa w imprezach turystycznych w kontekście treści ust. 11.3 tego wzorca, odsyłającego w kwestiach nieuregulowanych do przepisów ustawy o usługach turystycznych, oznacza, iż (...) dokonał jedynie ograniczenia odpowiedzialności w zakresie dopuszczonym przez treść art. 11b ust 3 ustawy o usługach turystycznych. Niezamieszczenie stosownego zastrzeżenia, że przedmiotowe ograniczenie odpowiedzialności nie dotyczy szkód na osobie, oznacza, w ocenie Sądu Apelacyjnego, niezgodne z w/w przepisem ustawy o usługach turystycznych ograniczenie odpowiedzialności przedsiębiorcy turystycznego w ogóle, a zatem w zakresie szerszym, niż dozwolony bezwzględnie obowiązującymi przepisami prawa turystycznego, co prowadzi do przerzucenia ryzyka w tym przedmiocie na konsumenta. Niezależnie od powyższego, a także od intencji skarżącej, w ocenie Sądu Apelacyjnego treść przedmiotowej klauzuli /jej nieprecyzyjne sformułowanie/ budząca wątpliwości odnośnie jej zgodności z art. 11 b ust 4, już tylko z uwagi na fakt, iż daje przedsiębiorcy możliwość różnej, niezależnej od konsumenta interpretacji, przekracza określone przez ustawodawcę granice rzetelności kontraktowej twórcy wzorca w zakresie kształtowania praw i obowiązków stron konsumenckiego stosunku obligacyjnego, a tym samym stanowi postanowienie abuzywne.

Podnieść też należy, że zastosowanie przepisu art. 24 ust. 1 i 2 pkt 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów wyczerpuje ustalenie, że wzorzec, jakim posługuje się przedsiębiorca, zawiera niedozwolone postanowienia. Praktyka określona w tym przepisie nie odnosi się do konkretnych umów zawartych z klientami. Nie jest więc istotna liczba konsumentów, których interesy zostały naruszone ani czy którykolwiek z nich odniósł szkodę. Chodzi tutaj o działanie

przedsiębiorcy adresowane do nieograniczonego kręgu konsumentów, jak i określonych grup (por. uzasadnienie wyroku Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 24 września 2009 r., VI ACa 117/10, LEX nr 684113).

Skoro zatem w niniejszej sprawie zostało stwierdzone, że w swoim wzorcu powódka zawarła klauzule tożsame z postanowieniami wpisanymi do rejestru prowadzonego przez Prezesa UOKiK, to z powyższego wynika, że Prezes UOKiK prawidłowo uznał, że tym samym powodowy przedsiębiorca dopuścił się naruszenia zbiorowych interesów konsumentów. Dla oceny działania powódki pod kątem tego, czy miało ono charakter powyższego naruszenia w rozumieniu art. 24 ust. 2 pkt 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów nie ma przy tym znaczenia czy dane klauzule były stosowane w umowach z konkretnymi klientami ani tym bardziej, czy na skutek ich stosowania jakkolwiek konsument poniósł szkodę. Naruszeniem zbiorowych interesów konsumentów w rozumieniu w/w ustawy jest już bowiem samo umieszczenie takich postanowień w treści wzorca umowy, adresowanego do nieograniczonego kręgu odbiorców – potencjalnych klientów.

Należy również podkreślić, iż przepis art. 24 ust. 2 pkt 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów za praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów uznaje stosowanie postanowień wzorców umów, które zostały wpisane do rejestru postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone, nie wprowadza natomiast rozróżnienia tej oceny w zależności od kontekstu sytuacyjnego, charakteru umowy, celu zawarcia w niej takiej klauzuli, etc. Wbrew stanowisku skarżącej, nie mają przy tym znaczenia ani okoliczności sprawy, w której dana klauzula została uznana za niedozwoloną i w oparciu o wyrok Sądu nakazujący jej publikację, została umieszczona w rejestrze prowadzonym przez Prezesa UOKiK, ani powody, dla których Sąd uwzględnił powództwo o uznanie danego postanowienia wzorca za niedozwolony. Zgodnie z powołanym wyżej przepisem znaczenie ma natomiast wyłącznie fakt umieszczenia przez przedsiębiorcę w swoim wzorcu klauzuli wpisanej do tego rejestru, co jak wskazano wyżej, miało miejsce w niniejszej sprawie.

Nie ma zatem racji powódka gdy wywodzi, że nie miała możliwości określenia, czy sporządzony przez nią wzorec nie jest zbieżny z klauzulami wpisanymi do rejestru niedozwolonych postanowień wzorców umownych, z uwagi na brak dostępu do uzasadnień wyroków na mocy których niedozwolone klauzule umowne zostały w tym rejestrze wpisane, a tym samym nie miała pewności jakie interesy konsumenta dana klauzula abuzywna narusza. Dla dokonania powyższej oceny, z opisanych wyżej względów, nie jest bowiem konieczna znajomość uzasadnienia wyroku stanowiącego podstawę wpisu danej klauzuli do rejestru w oparciu o art. 479⁴⁵ k.p.c. Natomiast powódka, jako przedsiębiorca w branży turystycznej mający status profesjonalisty, nie tylko miał możliwość (rejestr prowadzony przez Prezesa UOKiK ma bowiem charakter jawny i jest udostępniony m.in. na stronie internetowej UOKiK), ale wręcz powinien sprawdzić, czy którekolwiek z postanowień, które zamierzał w swoim wzorcu zawrzeć, nie zostało uznane za niedozwoloną klauzulę umowną.

Z powyższych względów, Sąd Apelacyjny uznał, iż prawidłowo Sąd Okręgowy ocenił, że działanie powódki, nosiło znamiona praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów w rozumieniu art. 24 ust. 2 pkt 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów.

W ocenie Sądu Apelacyjnego na uwzględnienie nie zasługiwał również zarzut naruszenia art. 106 ust 1 pkt 4 w zw. z art. 111 w/w ustawy, a także zarzut naruszenia art. 233 § 1 k.p.c. związany z nieuwzględnieniem przez Sąd Okręgowy okoliczności, iż powódka w listopadzie 2008 r. zakończyła działalność objętą wpisem do rejestru organizatorów turystyki.

Wbrew twierdzeniom skarżącej, zgodnie z art. 106 w zw. z art. 111 ustawy okik Prezes Urzędu może nałożyć na przedsiębiorcę, w drodze decyzji, karę pieniężną w wysokości nie większej niż 10 % przychodu osiągniętego w roku rozliczeniowym poprzedzającym rok nałożenia kary, jeżeli przedsiębiorca ten, choćby nieumyślnie dopuścił się stosowania praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów w rozumieniu art. 24 (art. 106 ust. 1 pkt 4). Irrelevantne są zatem podnoszone przez (...) kwestie braku zamiaru naruszenia zbiorowych interesów konsumentów.

Już samo stwierdzenie naruszenia przez powódkę zbiorowych interesów konsumentów uzasadniało nałożenie na niego kary pieniężnej w wysokości do 10% rocznego przychodu przedsiębiorcy osiągniętego w roku rozliczeniowym poprzedzającym rok nałożenia kary. Tym samym, brak było podstaw do zakwestionowania prawidłowości nałożenia na powódkę kary w wysokości stanowiącej równowartość zaledwie 0,15 % jego przychodu osiągniętego w roku 2008, tj. 1,5% maksymalnego możliwego jej wymiaru. Natomiast kwestia, że przedsiębiorca od listopada 2008 r. do dnia dzisiejszego nie prowadzi działalności, a tym samym nie osiąga obecnie żadnych dochodów nie stanowi okoliczności uzasadniającej odstąpienie od nałożenia na niego przedmiotowej kary finansowej. Z treści uzasadnienia zaskarżonego wyroku wynika ponadto, że nakładając na powódkę w/w karę Prezes UOKiK miał na względzie fakt, iż (...) został wykreślony z Centralnej Ewidencji Organizatorów i Pośredników Turystycznych decyzją Marszałka Województwa (...), co potwierdza stosowny wydruk z w/w ewidencji /k. 47- 48 akt administracyjnych/. Niezależnie od powyższego zauważyć też należy, że w świetle treści art. 106 ust. 4 ustawy o UOKiK, nieosiągnięcie przez przedsiębiorcę, który dopuścił się stosowania praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów przychodu w roku rozliczeniowym poprzedzającym rok nałożenia kary, nie wyłącza możliwości nałożenia kary pieniężnej. Także bowiem w takiej sytuacji Prezes Urzędu może ustalić karę pieniężną w wysokości do dwustukrotności przeciętnego wynagrodzenia.

Wobec bezzasadności podniesionych przez powódkę zarzutów, wniesiona przez niego apelacja podlegała oddaleniu, co skutkowało koniecznością zasądzenia od powódki na rzecz pozwanego kosztów procesu za II instancję, zgodnie z art. 98 § 1 i 3 w zw. a art. 99 k.p.c. i § 12 ust. 1 pkt. 2 w zw. z § 14 ust. 3 pkt. 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz. U. 2002.163.1349 ze zm.).

Z uwagi na powyższe, na podstawie art. 385 k.p.c., Sąd Apelacyjny orzekł jak w sentencji.